

Smjernice EBA-e o primjenjivoj zamišljenoj diskontnoj stopi za varijabilne primitke

Sadržaj

Smjernice EBA-e o primjenjivoj zamišljenoj diskontnoj stopi za varijabilne primitke	1
Status ovih Smjernica	2
Zahtjevi u pogledu izvješćivanja	2
Glava I. – Predmet i definicije	3
Glava II. – Zahtjevi u pogledu diskontne stope za varijabilne primitke	3
1. Varijabilni primici koji mogu biti diskontirani	3
2. Elementi uključeni u izračunavanje diskontne stope	4
3. Izračun diskontne stope	5
4. Primjena diskontne stope	6
5. Dokumentacija i transparentnost	6
6. Nadzorna provjera diskontne stope	7
Glava III. – Završne odredbe i primjena	7
Prilog – Primjeri načina primjene diskontne stope za varijabilne primitke	8
Primjer 1	9
Primjer 2	12
Primjer 3	16

Status ovih Smjernica

Ovaj dokument sadrži smjernice objavljene u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (Uredba o EBA-i). U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EBA-i nadležna tijela i finansijske institucije moraju ulagati napore da se usklade s tim smjernicama.

Smjernice navode EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava finansijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. EBA stoga od svih nadležnih tijela i finansijskih institucija kojima su smjernice upućene očekuje usklađenost s tim smjernicama. Nadležna tijela na koja se primjenjuju ove smjernice trebala bi se uskladiti uvodeći ih, kada je to moguće, u svoje nadzorne prakse (npr. izmjenom svojeg pravnog okvira ili postupaka nadzora), uključujući u slučaju kada su smjernice namijenjene prvenstveno institucijama.

Zahtjevi u pogledu izvješćivanja

U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EBA-i nadležna tijela moraju do 27. svibnja 2014. obavijestiti EBA-u o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama ili, ako to nije slučaj, navesti razloge neusklađenosti. U slučaju neprimitka obavijesti unutar ovog roka EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti se dostavljaju slanjem ispunjenog obrasca koji se nalazi u odjeljku 5. na adresu compliance@eba.europa.eu s naznakom „EBA/GL/2014/01”. Obavijesti šalju osobe nadležne za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela.

Obavijesti će biti objavljene na EBA-inoj internetskoj stranici u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EBA-i.

Glava I. – Predmet i definicije

1. Člankom 94. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2013/36/EU¹ od institucija se zahtijeva utvrđivanje odgovarajućih omjera između fiksнog i varijabilnog dijela ukupnih primitaka za kategorije zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije (identificirani zaposlenici²). Najveći omjer između varijabilnog i fiksнog dijela ukupnih primitaka ograničen je na 100 %. Države članice mogu dopustiti povećanje omjera na najviše 200 %.
2. Ove smjernice određuju izračunavanje i primjenu diskontne stope iz članka 94. stavka 1. točke (g) podtočke (iii) Direktive 2013/36/EU. Države članice mogu dopustiti institucijama da, u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksнog dijela primitaka, primijene diskontnu stopu na iznos od najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka pod uvjetom da se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od najmanje pet godina.
3. Smjernice se primjenjuju na institucije koje koriste mogućnost primjene diskontne stope u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksнog dijela primitaka te na nadležna tijela u državama članicama koje su iskoristile mogućnost primjene diskontne stope.
4. U smislu ovih smjernica diskontna stopa odnosi se na vrijednost kojom se nominalni iznos dodijeljenih varijabilnih primitaka koji se stječu u budućnosti množi da bi se dobila njihova diskontirana vrijednost. Diskontirana vrijednost potom se upotrebljava za izračunavanje omjera između varijabilnog i fiksнog dijela ukupnih primitaka za identificirane zaposlenike.

Glava II. – Zahtjevi u pogledu diskontne stope za varijabilne primitke

1. Varijabilni primici koji mogu biti diskontirani

5. Institucije mogu diskontirati najviše 25 %, ili niži postotak koji propisuje država članica, ukupnih varijabilnih primitaka koji se izračunavaju kao zbroj svih dijelova varijabilnih primitaka prije primjene diskontne stope. Jedino bi varijabilni primici odgođeni na najmanje pet godina koji se isplaćuju u dionicama ili dužničkim instrumentima ili instrumentima povezanim s tim instrumentima koji ispunjavaju uvjete za potrebe varijabilnih primitaka u skladu s točkom (I) članka 94. stavka 1. Direktive 2013/36/EU trebali biti diskontirani. To uključuje dijelove odgođenih varijabilnih primitaka koji se stječu tijekom razdoblja odgode. Dinamika stjecanja varijabilnih primitaka koji se isplaćuju

---

¹ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

² Zaposlenici se identificiraju primjenom regulatornih tehničkih standarda za kriterije identifikacije zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije.

u skladu sa sporazumom o odgodi ne može biti brža od stjecanja na proporcionalnoj osnovi³.

6. Iznos varijabilnih primitaka koji može biti diskontiran trebao bi se izračunati na osnovi ukupne nominalne vrijednosti varijabilnih primitaka kako je utvrđeno smjernicama EBA-e o politikama i praksama primitaka.

2. Elementi uključeni u izračunavanje diskontne stope

7. Budući da se tijekom razdoblja odgode zaposlenicima ne bi trebale isplaćivati nikakve raspodjele s obzirom na instrumente, diskontna stopa trebala bi obuhvaćati sljedeća tri faktora: inflaciju, kamatnu stopu na državne obveznice i faktor poticaja povezan s uporabom dugoročno odgođenih instrumenata kako je navedeno u sljedećim stavcima ovog odjeljka. Za stavke 8. – 10., kao dio svoje politike primitaka institucije bi trebale primjenjivati jednu od sljedećih mogućnosti:
  - a. najnovije dostupne podatke na datum kada se primici dodjeljuju;
  - b. najnovije dostupne podatke na datum kada se određuju varijabilni primici koji se mogu dodijeliti za sljedeće razdoblje procjene uspješnosti.
8. Za primitke dodijeljene u državi članici institucije bi trebale primjenjivati jednu od sljedećih mogućnosti u odnosu na faktor inflacije:
  - a. ako se primici isplaćuju u valuti koju izdaje država članica u kojoj je zaposlenik uglavnom zaposlen, prosječnu godišnju stopu promjene HICP-a koju objavljuje Eurostat⁴ za tu državu članicu;
  - b. ako se primici isplaćuju u valuti koju izdaje druga država članica ili treća zemlja, službene statističke podatke istovjetne podacima na koje se upućuje u točki (a) dostupne za zemlju koja izdaje valutu ili HICP za državu članicu u kojoj zaposlenici pretežno obavljaju svoje aktivnosti;
  - c. prosječnu godišnju stopu promjene iz točaka (a) ili (b) za državu članicu u kojoj se nalazi matična institucija iz EU-a.
9. Za primitke koji se dodjeljuju u trećoj zemlji⁵ institucije bi trebale primjenjivati sljedeće za utvrđivanje faktora inflacije:
  - a. ako se primici isplaćuju u valuti koju izdaje treća zemlja, službene statističke podatke istovjetne podacima na koje se upućuje u stavku 8. točki (a) dostupne za

³ Članak 94. stavak 1. točka (m) Direktive 2013/36/EU.

⁴ Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena (HICP). Stopi o kojoj je riječ može se pristupiti na sljedećoj poveznicu: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>.

⁵ Pojam „treće zemlje“ odnosi se na zemlje koje nisu države članice Unije.

zemlju koja izdaje valutu ili HICP za državu članicu u kojoj se nalazi matična institucija iz EU-a;

- b. ako se primici isplaćuju u valuti koju izdaje država članica EU-a, HICP za državu članicu u kojoj se nalazi matična institucija iz EU-a.

10. Za kamatnu stopu na državne obveznice institucije bi trebale primjenjivati:

- a. ako se primici isplaćuju u valuti koju izdaje država članica, prosjek prinosa u svim državama članicama EU-a za prinos na dugoročne državne obveznice kako je objavio Eurostat;⁶
- b. ako se primici isplaćuju zaposlenicima koji su pretežno smješteni izvan granica EU-a, u valuti koju izdaje treća zemlja, istovjetne službene statističke podatke dostupne za zemlju koja izdaje valutu ili stopu prinosa iz točke (a).

11. Faktor poticaja za odgođene varijabilne primitke koji se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od pet godina trebao bi iznositi 10 %. Faktor bi trebao rasti za četiri postotna boda za svaku dodatnu punu godinu odgode.

3. Izračun diskontne stope

- 12. Institucije bi trebale izračunavati primjenjive diskontne stope za različite dijelove varijabilnih primitaka koji su predmet različitih sporazuma o odgodi ili stjecanju primitaka i na odgovarajući način primjenjivati te stope. Institucije bi trebale koristiti primjenjiva razdoblja odgode propisana u okviru svojih politika primitaka.
- 13. Primjenjiva diskontna stopa jednaka je sljedećem: jedan podijeljeno sa zbrojem jedan i tri faktora navedena u odjeljku 2. na potenciju broja godina u razdoblju stjecanja primitaka, kako je prikazano formulom u nastavku. Razdoblje stjecanja odnosi se na razdoblje u kojem se stječu dodijeljeni varijabilni primici. U tu svrhu razdoblje stjecanja trebalo bi zaokružiti na najbliži manji cijeli broj. Za proporcionalno stjecanje institucije također mogu upotrijebiti navedenu formulu sadašnje vrijednosti, kako je opisano u 2. primjeru Priloga.

Formule za izračun diskontne stope

$$\text{diskontna stopa} = \frac{1}{(1 + i + g + id)^n}$$

i = stopa inflacije države članice ili treće zemlje

g = kamatna stopa na državne obveznice EU-a, prosjek EU-a

⁶ Za potrebe izračuna koriste se državne obveznice EU-a s preostalim rokom do dospjeća od približno 10 godina. Informacije o kamatama na dugoročne državne obveznice EU-a mogu se pronaći na sljedećoj poveznici:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teimf050&plugin=1>.

id	= faktor poticaja za dugoročnu odgodu
n	= broj godina u razdoblju stjecanja

Primjena formula detaljnije je objašnjena u 1., 2. i 3. primjeru u Prilogu ovim smjernicama.

4. Primjena diskontne stope

14. Diskontna stopa trebala bi se primjenjivati na najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka za pojedinog zaposlenika (ili na niži postotak koji propisuje država članica) koji se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni odgođenima na najmanje pet godina.
15. Institucije bi za svakog pojedinog zaposlenika trebale izračunati:
  - a. zbroj svih iznosa varijabilnih primitaka dodijeljenih prije primjene diskontne stope;
  - b. iznos iz točke (a) koji se dodjeljuje u instrumentima i odgađa na razdoblje od najmanje pet godina; i
  - c. iznose iz točke (b) na koje se primjenjuju različite diskontne stope.
16. Da bi se izračunao iznos diskontiranih varijabilnih primitaka, primjenjiva diskontna stopa trebala bi se pomnožiti s odgovarajućim dijelom varijabilnih primitaka.
17. U svrhu izračuna omjera između varijabilnog i fiksног dijela primitaka za pojedine zaposlenike, ukupni varijabilni primici predstavljaju zbroj svih diskontiranih iznosa varijabilnih primitaka i nediskontiranih varijabilnih primitaka.

5. Dokumentacija i transparentnost

18. Institucije bi trebale dokumentirati izračun i uporabu diskontne stope.
19. Institucije bi trebale voditi evidenciju o fiksnim i varijabilnim dijelovima primitaka dodijeljenima pojedinim zaposlenicima, dijelovima varijabilnih primitaka koji se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na pet ili više godina, primjenjenoj diskontnoj stopi i omjeru između varijabilnog i fiksног dijela ukupnih primitaka.
20. U skladu s člankom 16. Uredbe o EBA-i, institucije su dužne jasno i detaljno izvješćivati o tome jesu li usklađene s ovim smjernicama. Institucije bi trebale pružiti informacije o diskontnim stopama zajedno s objavom informacija o politici primitaka u skladu s člankom 96. Direktive 2013/36/EU i člankom 450. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU)

br. 575/2013⁷. Točnije, institucije bi trebale objaviti sljedeće informacije za svaku pojedinu zemlju:

- a. postotak u kojem se diskontna stopa primjenjuje (najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka ili niži postotak koji propisuje država članica); i
- b. broj identificiranih zaposlenika na čije se varijabilne primitke diskontna stopa primjenjuje.

6. Nadzorna provjera diskontne stope

21. Kada nadležna tijela provjeravaju okvir primitaka pojedinih institucija, ona bi trebala provjeriti način izračunavanja diskontne stope i njezinu primjenu na varijabilne primitke koji se dodjeljuju identificiranim zaposlenicima.

Glava III. – Završne odredbe i primjena

22. Smjernice se primjenjuju od [1. lipnja 2014.] u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka dodijeljenih za uspješnost i usluge od 2014. nadalje.

---

⁷ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27. 6. 2013., str. 1.).

Prilog – Primjeri načina primjene diskontne stope za varijabilne primitke

Izračun diskontiranog dijela varijabilnih primitaka („dvr“) u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka:

$$dvr = \frac{vr}{(1 + i + g + id)^n}$$

Pritom su:

- dvr = diskontirani varijabilni primici
- vr = varijabilni primici koji mogu biti diskontirani (najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka pod uvjetom da se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na najmanje pet godina)
- i = stopa inflacije izražena u postocima
- g = kamatna stopa na državne obveznice, prosjek EU-a, izražena u postocima
- id = faktor poticaja za dugoročnu odgodu izražen u postocima
- n = broj godina u razdoblju stjecanja.

Ukupni varijabilni primici jednaki su zbroju diskontiranog dijela varijabilnih primitaka i nediskontiranog dijela varijabilnih primitaka.

Primjer 1

Za potrebe ovog primjera pretpostavimo da je dotična država članica dopustila institucijama da primijene diskontnu stopu na iznos od najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka. Pretpostavimo također da dioničari institucije nisu odobrili najveći omjer veći od onoga navedenog u Direktivi 2013/36/EU.

Institucija želi zaposleniku dodijeliti ukupne primitke od 285 000 EUR od kojih 135 000 EUR predstavlja fiksne primitke, a mogući iznos od 150 000 EUR čini varijabilne primitke. Dotični zaposlenik pripada identificiranim zaposlenicima, a razmatramo dodjeljivanje primitaka za uspješnost u 2014. Omjer između varijabilnih i fiksnih primitaka na temelju nominalnih iznosa u tom bi slučaju bio iznad dopuštenog omjera 1:1. Međutim, nakon primjene diskontne stope na varijabilni dio primitaka koji se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od najmanje pet godina, omjer je u skladu s člankom 94. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2013/36/EU kako je prikazano u nastavku.

Struktura varijabilnih primitaka u tom bi slučaju bila kako slijedi:

- varijabilni primici u iznosu od 20 000 EUR bili bi isplaćeni u instrumentima koji su odgođeni na pet godina;
- iznos od 10 000 EUR bio bi isplaćen u instrumentima koji su odgođeni na šest godina;
- ostatak ukupnih varijabilnih primitaka bio bi isplaćen bez odgode ili u obliku koji nisu instrumenti ili bi bio odgođen na razdoblje kraće od pet godina.

Direktivom 2013/36/EU zahtijeva se da najmanje 40 % varijabilnih primitaka bude odgođeno na razdoblje od najmanje tri do pet godina. Ako je iznos varijabilnog dijela primitaka izrazito visok, treba se odgoditi najmanje 60 %. Najmanje 50 % varijabilnih primitaka mora se isplatiti u instrumentima. Svi ti omjeri primjenjuju se na iznose varijabilnih primitaka koji su dodijeljeni pojedinom zaposleniku prije primjene diskontne stope.

U ovom primjeru ne razmatra se proporcionalno stjecanje primitaka. Iznosi od 20 000 EUR i 10 000 EUR koji se isplaćuju u instrumentima stječu se u potpunosti nakon pet, odnosno šest godina.

Na temelju varijabilnih primitaka od 150 000 EUR, mogao je biti diskontiran iznos od najviše 37 500 EUR (to čini 25 % ukupnih varijabilnih primitaka od 150 000 EUR) u slučaju da je isplaćen u instrumentima koji su odgođeni na više od pet godina. Međutim, u ovom primjeru samo iznos od 30 000 EUR ispunjava oba navedena uvjeta i samo taj iznos može biti diskontiran.

Faktor inflacije (i)

Prepostavimo da posljednja dostupna stopa HICP-a za dotičnu državu članicu iznosi 2 %.

Faktor državnih obveznica EU-a (g)

Prepostavimo da posljednja dostupna kamatna stopa na dugoročne državne obveznice EU-a, kako je objavio Eurostat, iznosi 2,73 %.

Faktor poticaja za dugoročnu odgodu (id)

Za 20 000 EUR odgođenih na pet godina faktor poticaja iznosi 10 %.

Za 10 000 EUR odgođenih na šest godina faktor poticaja iznosi 14 % (10 % + 4 % za svaku dodatnu punu godinu).

Duljina razdoblja stjecanja (n)

Za 20 000 EUR razdoblje stjecanja iznosi pet godina.

Za 10 000 EUR razdoblje stjecanja iznosi šest godina.

Iznos diskontiranih varijabilnih primitaka za 1. primjer iz prethodnog teksta izračunava se kako slijedi:

Iznos od 20 000 EUR odgođen na pet godina:

$$\frac{20\ 000}{(1+0,02+0,0273+0,10)^5} = 10\ 061,09$$

Iznos od 10 000 EUR odgođen na šest godina:

$$\frac{10\ 000}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 3\ 569,75$$

Zbroj diskontiranih varijabilnih primitaka = 13 630,84 EUR

Ukupni varijabilni primici u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka i omjer između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka izračunavaju se kako slijedi:

Iznos varijabilnih primitaka koji može biti diskontiran jer se isplaćuje u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od najmanje pet godina jest 30 000 EUR. Međutim, upotrijebljeni su različiti diskontni faktori jer je razdoblje stjecanja koje se primjenjuje na iznos od 20 000 EUR pet godina, dok je razdoblje stjecanja koje se primjenjuje na 10 000 EUR šest godina. Ta se dva iznosa u potpunosti stječu na kraju razdoblja odgode, stoga je razdoblje stjecanja jednako razdoblju odgode. U ovom primjeru nema proporcionalnog stjecanja primitaka. Ukupni iznos diskontiranog dijela varijabilnih primitaka jednak je 13 630,84 EUR što rezultira ukupnom vrijednošću varijabilnih primitaka u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka od 133 630,84 EUR; odnosno $(150\ 000 - 30\ 000 + 13\ 630,84)$. Omjer između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka u ovom primjeru iznosi $(133\ 630,84/135\ 000)*100 = 98,99\%$.

Da zaključimo, uz prethodno navedene prepostavke i uvjete institucija će zaposleniku moći dodijeliti ukupne primitke u iznosu od 285 000 EUR koji se sastoje od fiksnog dijela u iznosu od 135 000 EUR i varijabilnog dijela u iznosu od 150 000 EUR unutar omjera 1:1 za varijabilni i fiksni dio primitaka.

Od 150 000 EUR varijabilnih primitaka najmanje 40 % (60 000 EUR) mora biti odgođeno. U slučaju da se, ovisno o nacionalnim propisima, navedeni iznos smatra izrazito visokim iznosom, najmanje 60 % (90 000 EUR) mora biti odgođeno. U svakom slučaju, najmanje 75 000 EUR mora biti dodijeljeno u instrumentima.

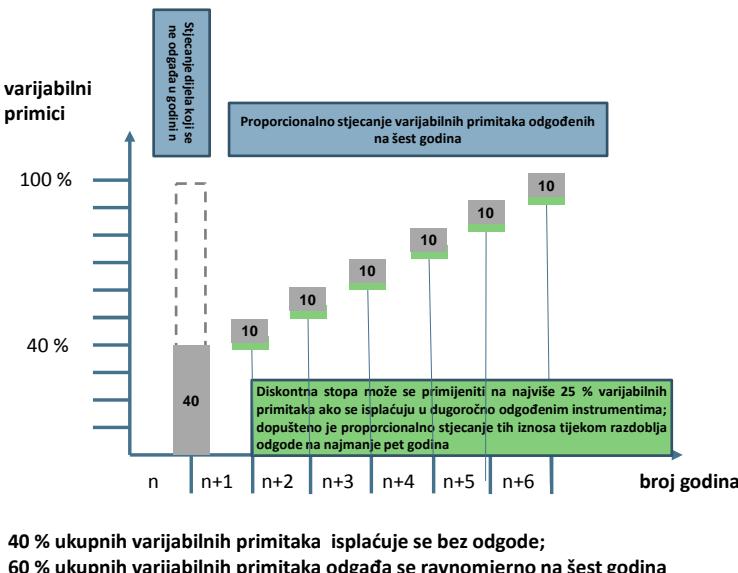
Primjer 2

Pretpostavimo da institucija u državi članici želi zaposleniku (identificiranom kao zaposleniku koji ima značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije) koji prima 135 000 EUR fiksnih primitaka dodijeliti varijabilne primitke u iznosu od 150 000 EUR. Kao i u 1. primjeru, primjenjuju se iste pretpostavke koje se odnose na prenošenje Direktive 2013/36/EU (najviše 25 %) u određenoj državi članici, odobrenje dioničara za omjer viši od 1:1 (ne postoji) i godina procjene uspješnosti (2014.). Struktura je varijabilnih primitaka kako slijedi:

- 60 % varijabilnih primitaka, odnosno 90 000 EUR, odgodilo bi se na šest godina i proporcionalno stjecalo tijekom navedenog razdoblja,
- unutar prethodno navedenih varijabilnih primitaka, iznos od 37 500 EUR odgođen na razdoblje od šest godina bio bi isplaćen u instrumentima. To znači da bi se svake godine stekao iznos od 6 250 EUR koji se isplaćuje u instrumentima.

U ovom primjeru uzima se u obzir proporcionalno stjecanje primitaka. Diskontna stopa može se primjeniti na najviše 25 % ukupnih varijabilnih primitaka pod uvjetom da se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od najmanje pet godina.

Slika 1: Shematski pregled sporazuma o odgodi i primjeni diskontne stope na varijabilne primitke koji se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od šest godina i uz proporcionalno stjecanje.

Faktor inflacije (i)

Pretpostavimo da posljednja dostupna stopa HICP-a za dotičnu državu članicu iznosi 2 %.

Faktor državnih obveznica EU-a (g)

Prepostavimo da posljednja dostupna stopa na dugoročne državne obveznice EU-a, kako je objavio Eurostat, iznosi 2,73 %.

Faktor poticaja za dugoročnu odgodu (id)

Za razdoblje odgode od 6 godina faktor poticaja iznosi $10\% + 4\% = 14\%$.

Duljina razdoblja stjecanja (n)

Proporcionalno stjecanje varijabilnog dijela primitaka u iznosu od 37 500 EUR koji se isplaćuje u instrumentima koji su odgođeni na šest godina znači da se svake godine stječe 6 250 EUR. Stoga u formuli za diskontnu stopu duljina razdoblja stjecanja iznosi: $n=1$ za 6 250 EUR koji se stječu nakon prve godine, $n=2$ za dio koji se stječe nakon dvije godine, $n=3$ za dio koji se stječe nakon tri godine i tako dalje do $n=6$.

Iznos diskontiranih varijabilnih primitaka za 2. primjer iz prethodnog teksta izračunava se kako slijedi:

U ovom primjeru iznos 37 500 EUR, što čini 25 % ukupnih varijabilnih primitaka, isplaćuje se u instrumentima odgođenima na najmanje pet godina i može biti diskontiran.

Diskontirana vrijednost varijabilnih primitaka u iznosu od 37 500 EUR odgođenih na šest godina uz proporcionalno stjecanje zbroj je sljedećih šest vrijednosti:

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^1} = 5\,264,04$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^2} = 4\,433,63$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^3} = 3\,734,21$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^4} = 3\,145,13$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^5} = 2\,648,97$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 2\,231,09$$

Zbroj diskontiranih varijabilnih primitaka iznosi 21 457,07 EUR (5 264,04 + 4 433,63 + 3 734,21 + 3 145,13 + 2 648,97 + 2 231,09).

U slučaju proporcionalnog stjecanja primitaka izračun se također može obaviti pomoću formule sadašnje vrijednosti:

$$dvr = vrpr * \frac{(r^n - 1)}{r^n * (r - 1)}$$

dvr = diskontirani varijabilni primici

vrpr = proporcionalni iznos varijabilnih primitaka (u prethodno navedenom primjeru iznosi 6 250 EUR)

r = 1+i+g+id (i= stopa inflacije; g = stopa na državne obveznice, id = faktor poticaja za odgodu)

n = duljina razdoblja odgode

Ukupni varijabilni primici u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka i omjer između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka izračunavaju se kako slijedi.

Iznos varijabilnih primitaka koji može biti diskontiran zbog toga što se isplaćuje u instrumentima koji su odgođeni na razdoblje od najmanje pet godina jest 37 500 EUR. Međutim, upotrijebljeni su različiti diskontni faktori (ili gornja formula sadašnje vrijednosti) zbog toga što se taj iznos stječe proporcionalno tijekom razdoblja od šest godina. Ukupni iznos diskontiranog dijela varijabilnih primitaka jednak je 21 457,07 EUR što rezultira ukupnom vrijednošću varijabilnih primitaka u svrhu izračunavanja omjera između varijabilnog i fiksnog dijela primitaka od 133 957,07 EUR; odnosno (150 000 - 37 500 + 21 457,07). Omjer između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka u ovom primjeru iznosi (133 957,07/135 000)*100 = 99,23%.

Usporedba učinka diskontne stope između proporcionalnog stjecanja i potpunog stjecanja primitaka nakon razdoblja odgode

U slučaju da je 37 500 EUR stečeno u potpunosti nakon razdoblja odgode od šest godina (bez proporcionalnog stjecanja), diskontirani iznos ukupnih varijabilnih primitaka bio bi 13 386,54 EUR.

$$\frac{37\ 500}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 13\ 386,54$$

Omjer između fiksnih/varijabilnih primitaka bio bi jednak (125 886,54/135 000)*100 = 93,25 %, što je manje od omjera dobivenog proporcionalnim stjecanjem.

Primjer 3

Sljedeći primjer temelji se na zadanoj vrijednosti fiksnih primitaka od 100 000 EUR i pokazuje način izračunavanja najvećeg mogućeg iznosa varijabilnih primitaka koji se može dodijeliti ako se 25 % varijabilnih primitaka isplaćuje u instrumentima koji su odgođeni na pet godina uz pretpostavku da se puni iznos stječe na kraju razdoblja odgode. Koriste se stopa inflacije i kamatna stopa na državne obveznice navedene u 1. primjeru. Kao i u 1. primjeru, primjenjuju se iste pretpostavke koje se odnose na prenošenje Direktive 2013/36/EU (25 %) u određenoj državi članici, odobrenje dioničara za omjer viši od 1:1 (ne postoji) i godina procjene uspješnosti (2014.). Ako država članica propisuje niže stope, formula se mora prilagoditi u skladu s time, odnosno 0,25 zamjenjuje se nižim postotkom.

U ovom primjeru ukupni varijabilni primici koji se mogu isplatiti iznose najviše 100 % fiksnog dijela primitaka, a najveći postotak varijabilnih primitaka koji mogu biti diskontirani iznosi 25 % pod uvjetom da se isplaćuju u instrumentima koji su odgođeni na najmanje pet godina.

Stoga se može izvesti sljedeća jednadžba:

$$fr = (1 - 0,25) * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + i + g + id)^n}$$

fr	= fiksni primici
tvr	= ukupni varijabilni primici
i	= stopa inflacije
g	= kamatna stopa na državne obveznice, prosjek EU-a
id	= faktor poticaja za dugoročnu odgodu
n	= duljina razdoblja stjecanja

Zamjenom odgovarajućih iznosa koji se razmatraju u ovom primjeru za svaku od varijabli u prethodno navedenoj jednadžbi dobivamo:

$$100\ 000 = 0,75 * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + 0,02 + 0,0273 + 0,10)^5}$$

$$fr = 100\ 000$$

$$i = 2\%, \text{ faktor inflacije}$$

$$g = 2,73\%, \text{ faktor kamatne stope na državne obveznice}$$

$$id = 10\%, \text{ faktor odgode na pet godina}$$

$$n = 5, \text{ duljina razdoblja stjecanja.}$$

Rješavanjem prethodne jednadžbe dobivamo:

$$tvr = \frac{100\ 000 * 1,987856}{0,75 * 1,987856 + 0,25} = 114\ 186,10$$

Za prethodno navedenu jednadžbu najveći iznos varijabilnih primitaka koji se može isplatiti u slučaju da je 25 % varijabilnih primitaka diskontirano iznosi 114 186,10 EUR.